

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4150/2023
05.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића, Мирјане Андријашевић, Весне Мاستиловић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Жељко Рајчевић, адвокат из ..., против тужене Средње школе „Свети Сава“ из Сомбора, коју заступа Правобранилаштво Града Сомбора, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1509/22 од 28.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 05.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене, изјављена против става другог изреке пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1509/22 од 28.07.2022. године, којим је делимично преиначена у одбијајућем делу пресуда Основног суда у Сомбору П1 797/19 од 18.01.2022. године.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1509/22 од 28.07.2022. године, као изузетно дозвољеној, у преосталом делу.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1509/22 од 28.07.2022. године, у преосталом делу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П1 797/19 од 18.01.2022. године, одбијен је примарни тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиљи исплати на име законске затезне камате због кашњења у исплати накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада – градски превоз, укупан износ од 1.082,55 динара са законском затезном каматом од 30.10.2020. године до исплате, да се обавезе тужена да тужиљи исплати на име разлике накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада – градски и приградски превоз, укупан износ од 164.580,00 динара, увећан за законску затезну камату, почев од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате (став први изреке пресуде). Први евентуални тужбени захтев којим је тужиља тражила да се обавезе

тужена да јој на име законске затезне камате због кашњења у исплати накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада – градски и приградски превоз исплати укупан износ од 1.082,55 динара са законском затезном каматом од 30.10.2020. године до исплате и да се обавезе тужена да тужиљи на име накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада – градски и приградски превоз, исплати укупан износ од 163.840,00 динара, увећан за законску затезну камату од доспелости сваког појединачног месечног износа па до исплате (став други изреке пресуде). Делимично је усвојен други евентуални тужбени захтев и обавезана тужена да тужиљи исплати на име законске затезне камате због кашњења у исплати накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада – градски и приградски превоз, износ од 1.082,55 динара (став трећи изреке пресуде). Обавезана је тужена да тужиљи исплати на име накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада – градски и приградски превоз, укупан износ од 130.720,00 динара, увећан за законску затезну камату прописану Законом о затезној камати почев од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате (став четврти изреке пресуде). Одбијен је други евентуални тужбени захтев у делу потраживања законске затезне камате почев од 30.10.2020. године па до исплате на износ законске затезне камате од 1.082,55 динара због кашњења у исплати накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада – градски превоз (став пети изреке пресуде). Обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 189.914,87 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате (став шести изреке пресуде).

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1509/22 од 28.07.2022. године, жалба тужене је одбијена и потврђена пресуда Основног суда у Сомбору П1 797/19 од 18.01.2022. године у усвајајућем делу (став први изреке). Жалба тужиље је усвојена и преиначена је првостепена пресуда, тако што је обавезана тужена да тужиљи на име разлике трошкова за долазак и одлазак са рада – градски и приградски превоз, исплати још износ од укупно 33.120,00 динара, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате (став други изреке пресуде). Обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 24.450,00 динара (став трећи изреке пресуде).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона парничном поступку.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

Врховни суд је, оцењујући дозвољеност ревизије у њеном преиначујућем делу у смислу члана 403. став 2. тачка 2. Закона парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11...18/20 - у даљем тексту ЗПП), закључио да је ревизија тужене у том делу дозвољена, а применом члана 408. ЗПП нашао да није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужила је у радном односу са туженом и живи и ради у Сомбору. Удаљеност њене адресе становања до места рада – седиште тужене је преко 2 километра, те тужила на рад долази својим аутомобилом, јер не постоји аутобуски превоз у терминима у складу са њеним радним временом.

Градско веће Града Сомбора је у децембру 2015. године донело закључак о висини цене радничке месечне карте у јавном превозу према ценовнику АД „Севертранс“ Сомбор и у складу са уговором којим је АД „Севертранс“ Сомбор овлашћени превозник на територији Града Сомбора. Такође, градоначелник Града Сомбора је закључио уговор о поверавању јавног линијског превоза путника на територији Града Сомбора. Одељење за образовање је донело упутство за обрачун путних трошкова за запослене у предшколској установи, основним и средњим школама, и то да се трошкови превоза радника имају рачунати у висини цене радничке месечне претплатне карте у јавном саобраћају према стварном месту боравка радника и броју дана присутности на раду. Релације превоза за долазак и одлазак са рада запослених код туженог покрива превозник АД „Севертранс“ Сомбор који у свом ценовнику поред утврђене појединачне карте за један правац има исказано неколико врста месечних претплатних карата за раднике. Месечна карта, без обзира којој врсти припада, омогућује превоз запосленом за сваки дан у месецу, без обзира да ли су радни или не. Прва категорија месечне карте исказана у ценовнику насловљена је као „маркица без попушта“, утврђена је као производ цене повратне појединачне превозне карте за одређену релацију и просечног броја радних дана од 22 на нивоу једног месеца. Поред тога, оваква врста месечне карте већ умањена, јер је сведена на 22 дана у обрачуну, а односи се на цео месец и она представља у основи обрачунску категорију на коју се примењују додатна умањења од 20% или 40% у зависности како се право на месечну карту остварује. Друга категорија месечне карте је месечна карта која је у ценовнику именована као маркица за раднике са 20% попушта. Стоји напомена да се ради о радничкој карти за уплату преко рачуна. У конкретном случају за остваривање оваквог попушта неопходно је да послодавац и превозник закључе уговор, што омогућује послодавцу да не мора да авансира износ месечне карте, већ да може да дуг плаћа по испостављеном рачуну. Тужена није презентовала да је имала закључен овакав уговор са превозиоцем. Трећа категорија месечне карте је месечна карта која је у ценовнику исказана као маркица за све грађане са 40% попушта уз који стоји напомена радничка за авансну уплату. Попуст од 40% могуће је остварити само у случају да се месечна карта купи на почетку месеца уз обавезну авансну уплату, било на благајни или уплатом на рачуну превозника. Тужена није куповала запосленима месечне карте унапред. Цене карата превозника АД „Севертранс“ Сомбор нису се мењале током спорног периода. Тужена није обезбедила сопствени превоз за долазак и одлазак са рада запосленима. Град Сомбор није закључио уговор са превозником АД „Севертранс“ Сомбор за превоз запослених у школама. Тужена је у спорном периоду обрачун и исплату накнаде трошкова за одлазак и повратак са рада вршила на начин да је месечни износ претплатне карте маркица за раднике са 20% попушта делила са бројем радних дана у месецу и тако добијени износ множила са бројем евидентираних дана долазака запосленог на рад. У периоду од 01.10.2016. године до 31.10.2019. године послодавац је обрачунао и исплатио укупан износ трошкова доласка на рад и одласка са рада у висини од 303.840,00 динара. Обрачуната законска затезна камата на утврђена кашњења у исплати ових трошкова је 1.082,55 динара. У периоду од 01.10.2016. до 31.10.2019. године тужила је имала 633 доласка на рад и одласка са

рада. Вештак је урадио три варијанте за трошкове превоза на релацијама Буковац – локал, Буковац – Сомбор и Сомбор – локал за спорни период. Према првој варијанти обрачун је вршен на бази стварних трошкова превоза где је као основ узет производ броја долазака и појединачне превозне карте на свакој од наведених релација, те је збир добијеног стварног трошка превоза у износу од 468.420,00 динара који обухвата износ од 88.620,00 динара на релацији Буковац – локал и износ од 291.180,00 динара на релацији Буковац – Сомбор и 88.620,00 динара на релацији Сомбор – локал, стављен у односу исплаћених трошкова у износу од 303.840,00 динара и добијена евентуална неисплаћена разлика од 633 доласка на рад и одласка са рада у износу од 164.580,00 динара. Према другој варијанти обрачун је извршен на бази месечне маркице без попушта која представља производ 22 дана и цене повратне појединачне карте на датој релацији, а на начин да је у однос стављен збир појединачних превозних карата на дане доласка на рад, а највише до висине месечне маркице без попушта за дате релације, те је овако укупан трошак у износу од 467.680,00 динара који обухвата и износ од 88.480,00 динара на релацији Буковац – локал и 290.720,00 динара на релацији Буковац – Сомбор и 88.480,00 динара на релацији Сомбор – локал стављен у односу са исплаћеним трошковима у износу од 303.840,00 динара и добијена евентуална неисплаћена разлика у износу од 163.840,00 динара. Трећа варијанта обрачуна извршена на бази месечне маркице са 20% попушта на начин да је стављен у однос збир појединачних превозних карата за дане доласка на рад највише до висине месечне маркице са 20% попушта за дате реализације, те је овако добијен укупан трошак у износу од 434.560,00 динара, који обухвата и износ од 79.460,00 динара на релацији Буковац – локал и 275.640,00 динара на релацији Буковац – Сомбор и 79.460,00 динара на релацији Сомбор – локал стављен у односу са исплаћеним трошковима у износу од 303.840,00 динара и добијена неисплаћена разлика у износу од 130.720,00 динара. Тужена није обезбедила сопствени превоз за долазак и одлазак са рада запослених. Град Сомбор није закључио уговор са превозицом „Севертранс“ АД Сомбор за превоз запослених у школама, него уговор о поверавању јавног линијског превоза путника на територији Града Сомбора, са којим Град Сомбор поверава искључиво превозник у обављању линијског превоза путника на свим градским и приградским линијама на територији Града Сомбора.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да је тужбени захтев тужиле делимично основан и делимично усвојио тужбени захтев, сматрајући да тужилци припада накнада трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз. Првостепени суд сматра да тужилци припада право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене месечне претплатне карте, како предвиђа уговор о раду, а који представља конкретизацију одредбе члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду и члана 26. став 1. и 2. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика. У складу са тим суд је прихватио методологију обрачуна коју је вештак изнео у варијанти три свог налаза, па је као месечну карту узео висину збира појединачних карата за дату релацију према евидентираним данима доласка на рад са 20% попушта за сваки конкретан месец, што би било до висине месечне карте која реално може да се купи.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду и досудио разлику предметне накнаде трошкова утврђене према обрачуну из друге варијанте налаза вештака према цени појединачне карте спрам присуства на раду, а максимално до месечне претплатне карте без умањења, као максималног износа који је послодавац у обавези да исплати запосленом по основу трошкова превоза. При томе, без утицаја је чињеница да запослени такву врсту карте нису ни могли купити код превозника АД „Севертранс“ Сомбор. Ово стога што за остварење попушта на месечну претплатну карту за раднике неопходно да послодавац и превозник имају закључен уговор о превозу, а школа нема потписан уговор са превозником АД „Севертранс“ Сомбор или са неким другим превозником у вези са превозом својих запослених, то је без основа позивања тужене на закључак Градског већа Града Сомбора из децембра 2015. године, којом је ближе уређена методологија обрачуна накнаде средстава у складу са наведеним уговором о поверавању линијског превоза АД „Севертранс“ Сомбор и који је тужена примењивала.

По становишту Врховног суда, правилно је другостепени суд, на основу одредбе члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду и одредбе члана 26. став 1. и 2. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, нашао да тужиљи припада право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада и то у висини утврђеној према обрачуну из друге варијанте налаза вештака према цени појединачне карте спрам присуства на раду, а максимално до месечне претплатне карте без умањења, као максималног износа који је послодавац у обавези да исплати запосленом по основу трошкова превоза. Правилно другостепени суд налази да је без утицаја чињеница да запослени такву врсту карте нису могли купити код превозника АД „Севертранс“ на шта тужена указује у ревизији. Ово је без утицаја, јер послодавац са превозиоцем није закључио уговоре који би омогућили куповину карата са попустом. Зато је ревизија тужене делимично одбијена и одлучено као у ставу првом изреке, на основу члана 414. став 1. Закона парничном поступку.

У преосталом делу тужена је изјавила посебну ревизију против правноснажне пресуде донете у другом степену у делу у којем је првостепена пресуда потврђена, због погрешене примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона парничном поступку.

Врховни суд је оценио да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужене као изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. ЗПП.

Пресуђењем у овој парници није одступљено од судске праксе, у којој је расправљено питање права запослених у основним и средњим школама и домовима ученика на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада и заузето становиште да им припада право на исплату ових трошкова у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз те да није условљено ни постојањем организованог јавног превоза, ни удаљености места запослења, већ једино постојање ствари трошкова за долазак и одлазак са рада који се одређују према броју ефективних радних дана и цене појединачне карте у јавном превозу. Како су нижестепене пресуде донете у складу са усаглашеном судском праксом, ни прихватање одлучивања о ревизији тужене као изузетно дозвољеној не би утицало на другачији исход спора.

Имајући у виду наведено, применом члана 404. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Одлучујући о дозвољености ревизије на основу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена ако је изјављена против пресуде против које се по закону не може поднети (члан 403. став 1. и 2.).

Одредбом члана 441. ЗПП прописано је да је ревизија дозвољена у парницама о споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа.

У споровима ради новчаног потраживања из радног односа ревизија је дозвољена под истим условима као у имовинскоправним споровима који се односе на новчано потраживање.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

У конкретном случају тужба је поднета 05.11.2019. године, а преиначена је 13.11.2020. године. Вредност предмета спора је 164.580,00 динара, што је очигледно мање од 40.000 евра, па како вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, Врховни суд је оценио да ревизија тужене није дозвољена и из наведених разлога одлучено је применом члана 413. ЗПП као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**